

3. Офіційний сайт консалтингової компанії FranchiseGroup. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://franchisegroup.com.ua>

Володькіна Марина Владиславівна
к.е.н., доцент кафедри менеджменту ДВНЗ
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», maryna.volodkina@gmail.com

РОЗВИТОК АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Володькіна Марина
РАЗВИТИЕ АУТСОРСИНГА
В УКРАИНЕ В КОНТЕКСТЕ
ТРАНСФОРМАЦИИ
БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ

Volodkina Maryna
DEVELOPMENT OF OUTSOURCING IN
UKRAINE IN THE CONTEXT OF
TRANSFORMATION OF BUSINESS
PROCESSES

В умовах динамічного нестабільного зовнішнього середовища система управління сучасним підприємством має бути налаштована, перш за все, на формування стратегічних активів підприємства, а також на прискорення оновлення організаційних ресурсів – структур, зв'язків, координації, комунікації, процесів прийняття управлінських рішень, існування нових форм організацій. Орієнтація підприємств на використання інноваційних технологій, нових форм організації бізнес-процесів, розвиток ділової активності призвані забезпечити підприємству певний рівень гнучкості.

Аутсорсинг як модель бізнесу дає можливість зосередитись на виконанні стратегічно важливих функцій підприємства, уникнути додаткових витрат і збільшити ефективність завдяки скороченню кількості виконуваних функцій, оптимізації організаційної структури, вдосконаленню системи управління.

В українській підприємницькій діяльності на аутсорсинг частіше за все передаються такі функції, як ІТ, ведення бухгалтерського обліку, підтримка роботи інформаційної структури, забезпечення безпеки, транспортні послуги. Так, на початок 2017 року в Україні більше 90 тис. фахівців у сфері надання ІТ-послуг працювало на засадах аутсорсингу, вартість експортованого програмного забезпечення становила близько 3 млрд долл.

За останньою статистикою, опублікованою «IT Outsourcing News» [3], майже 100 тисяч українських програмістів задіяні на світовому ринку, і до 2020 року їх буде не менше 200 тисяч. Це є найбільшим показником у Європі. Понад 100 високотехнологічних транснаціональних компаній активно залучають фахівців з України. Cisco, Oracle, Samsung залучають спеціалістів у якості виконавців, а локальні компанії аутсорсингу допомагають сформувати команду висококваліфікованих фрілансерів і розвивають сектор R&D (Research and Development).

Найбільше українські аутсорсери процюють із США – на цю країну припадає близько 80 % експорту ІТ-послуг, за ними йдуть країни Євросоюзу та Ізраїль. Серед конкурентних переваг України – широкий спектр технічних можливостей, від програмного забезпечення до промислової інженерії.

Минулий 2016 рік був результативним для українського ІТ-сектору: компанії продовжували нарощувати обсяги експорту та органічно зростали. За даними досліджень [3] обсяг ринку зріс з 2,5 млрд долл. до 3 млрд долл., а приріст обсягу експорту ІТ-послуг становив близько 20 %.

Прийняття рішень про використання аутсорсингу є складним комплексним завданням, яке стосується стратегічних інтересів, тому воно перебуває у компетенції вищого керівництва підприємства. Фактично таке рішення означає вибір між власним виконанням функцій і

придбанням послуг від сторонніх організацій. Звісно, що такі рішення пов'язані з певними ризиками їх впровадження.

Одним з підходів, що дозволяє визначити, яким чином управляти окремими бізнес процесами на підприємстві виступає групування бізнес-процесів за критеріями стратегічної важливості процесу та складності і динамічності процесу.

Якщо процеси мають високий ступінь складності, але не є основними в діяльності підприємства, то доцільно приймати рішення про передавання таких процесів та аутсорсинг. Передаються на аутсорсинг також прості, статичні та однорідні процеси поряд з використанням інформаційних технологій. Утім, якщо процеси є украй складними, динамічними, мають високу цінність і стратегічно вразливі, і водночас дуже важливі для успіху, то їх доцільно вирішувати самостійно, фокусуючи увагу на людському факторі.

Слід зазначити, що адекватність рішень стосовно передавання того чи іншого процесу на аутсорсинг потребує уважного спостереження за цим процесом протягом відповідного терміну з метою уникнення негативних результатів. Накопичений бізнес-організаціями досвід щодо використання різних форм аутсорсингу дозволяє узагальнити основні переваги та проблеми впровадження різних форм аутсорсингу в бізнес-діяльність – справді реінжиніринг бізнес-процесів.

Так, основними перевагами використання аутсорсингу є:

- економія витрат (зазвичай, основний фактор прийняття рішень);
- фокусування менеджменту бізнес-організації на основній діяльності;
- набагато якісніше обслуговування.

На конфігурацію аутсорсингу значний вплив здійснює співвідношення цілей, які встановлює бізнес перед провайдером, а також наявність у них доступу до ресурсів. Так, наприклад, якщо в минулому періоді (році) організація прагнула якнайбільше знизити свої операційні витрати, то на сьогоднішній день головним її завданням стає підвищення ефективності бізнес-процесів. Проте, з урахуванням рівня нестабільності зовнішнього середовища, а також наявності ринкових «несподіванок» або форс-мажорних обставин, крива ефективності стане нечутливою до зусиль менеджменту. Необхідними стануть якісно інші, інноваційні підходи для отримання бажаних результатів.

Крім цілей, пов'язаних зі зниженням витрат, підвищенням продуктивності та зростання обсягу інновацій, перед провайдерами можуть виникнути й інші завдання, які стосуються безперервності, стабільності й надійності бізнес-процесів організації. На думку провідних дослідників [1], визначаючи економічну доцільність аутсорсингу, перш за все необхідно зрозуміти фактичну та майбутню потребу бізнес-організації у відповідних видах робіт і визначити собівартість робіт для бізнес-організації, при цьому необхідно спиратись не на фактичні, а на майбутні витрати з урахуванням можливої оптимізації.

Питання не в тому, чи використовують бізнес-організації аутсорсинг, чи ні, а в тому, чи ефективно вони управляють такими відносинами і які критерії використовують для прийняття рішень. Стратегія сорсингового маневру має визначити ефективність застосування тієї чи іншої моделі аутсорсингу на основі специфіки бізнес-процесів підприємства та сформулювати процедури регулярного управління цими процесами з урахуванням значущих для діяльності підприємств факторів.

Список використаних джерел

1. *Альшиулер И., Аксенов Е.* Аутсорсинг. 10 заповедей и 21 инструмент. – СПб.: Питер, 2012. – 464 с.
2. *Смирнова Т.А., Голей Ю.М.* Тенденції розвитку українського ринку аутсорсингу ІТ-послуг // Матеріали 5 міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів «Стратегія економічного розвитку країни в умовах глобалізації», available at <http://confcontact.com> 2014.02
3. <http://www.eduget.com>